

**HRVATSKA ENERGETSKA
REGULATORNA AGENCIJA**
Ulica Grada Vukovara 14
10000 Zagreb

KLASA: 310-35/20-01/9
URBROJ: 371-04-20-4
Zagreb, 22. svibnja 2020.

**PRIJEDLOG IZMJENA I DOPUNA METODOLOGIJE UTVRĐIVANJA IZNOSA
TARIFNIH STAVKI ZA PRIHVAT I OTPREMU UKAPLJENOG PRIRODNOG PLINA**

- popratni dokument uz savjetovanje sa zainteresiranom javnošću -

Projekt terminala za ukapljeni prirodni plin (dalje: UPP) na otoku Krku, na sjednici Vlade Republike Hrvatske od 16. srpnja 2015. godine, proglašen je strateškim investicijskim projektom od važnosti za Republiku Hrvatsku. Osim toga, projekt je važan čimbenik u diversifikaciji opskrbe prirodnim plinom i povećanju sigurnosti opskrbe prirodnim plinom za zemlje jugoistočne Europe. Europska komisija objavila je 16. veljače 2016. godine „EU strategiju za ukapljeni prirodni plin i skladištenje plina“ (engl. „*Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on an EU strategy for liquefied natural gas and gas storage*“) u kojoj se poseban naglasak stavlja na diversifikaciju dobavnih pravaca, osiguravanje sigurnosti opskrbe plinom te ulogu koju u tom pogledu ima UPP, pa je u tom smislu i projekt terminala za UPP na otoku Krku naveden kao važan projekt.

Vlada Republike Hrvatske je na sjednici 8. lipnja 2016. godine donijela „*Zaključak o potpori izgradnji prve faze projekta LNG terminal – izgradnja plutajućeg terminala za skladištenje i uplinjavanje ukapljenog prirodnog plina na otoku Krku*“. S tim u vezi, svim dionicima uključenima u proces pripreme i provedbe projekta upućena je snažna podrška za realizaciju prve faze projekta upravo kroz implementaciju plutajućeg terminala za UPP s jedinicama za skladištenje i uplinjavanje UPP-a. Prema članku 6. Zakona o terminalu za ukapljeni prirodni plin („Narodne novine“, broj 57/18) (dalje: Zakon o terminalu za UPP) za nositelja investicije projekta terminala za UPP na otoku Krku određeno je društvo LNG Hrvatska d.o.o.

S obzirom na tehničko rješenje projekta kao plutajućeg terminala za UPP, HERA je izvršila izmjene tada važeće Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za prihvata i otpremu ukapljenog prirodnog plina („Narodne novine“, broj 71/16), te je na sjednici Upravnog vijeća održanoj 10. studenoga 2017. godine donijela Metodologiju utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za prihvata i otpremu ukapljenog prirodnog plina („Narodne novine“, broj 110/17).

Nadalje, 3. ožujka 2018. godine stupio je na snagu Zakon o tržištu plina („Narodne novine“, broj 18/18), prema odredbama kojeg je HERA imala obvezu u roku od tri mjeseca od dana njegova stupanja na snagu donijeti novu metodologiju utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za prihvata i otpremu UPP-a. Stoga je na sjednici Upravnog vijeća održanoj 22. svibnja 2018. godine HERA donijela

trenutno važeću Metodologiju utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za prihvata i otpremu ukapljenog prirodnog plina („Narodne novine“, broj 48/18) (dalje: važeća Metodologija).

Isto tako, na sjednici održanoj 31. siječnja 2019. godine, Skupština društva LNG Hrvatska d.o.o. usvojila je Konačnu investicijsku odluku o realizaciji projekta plutajućeg terminala za UPP na otoku Krku, a što je omogućilo daljnji razvoj projekta, odnosno početak izgradnje terminala za UPP.

S obzirom na navedene okolnosti i stupanje na snagu Zakona o terminalu za UPP, te s obzirom da je HERA izradila Prijedlog nove Metodologije za utvrđivanje iznosa tarifnih stavki za transport plina, koja se usklađuje sa Uredbom Komisije (EU) 2017/460 od 16. ožujka 2017. o uspostavljanju mrežnih pravila o usklađenim strukturama transportnih tarifa za plin (Tekst značajan za EGP SL L 72/29), ukazala se potreba za izmjenama i dopunama važeće Metodologije.

Stoga se ovim putem prijedlog Izmjena i dopuna Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za prihvat i otpremu ukapljenog prirodnog plina (dalje: Prijedlog Izmjena i dopuna Metodologije) upućuje na savjetovanje sa zainteresiranom javnošću, koje će trajati od 22. svibnja do 5. lipnja 2020. godine. HERA istovremeno provodi i savjetovanje o Prijedlogu Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina, s obzirom na povezanost pojedinih odredbi ovih metodologija te na usklađivanje početka i trajanja regulacijskog razdoblja za obje energetske djelatnosti, a vezano na planirani početak komercijalnog rada terminala za UPP.

Prijedlog obuhvaća izmjene i dopune sljedećih odredbi:

- određivanje trajanja prvog regulacijskog razdoblja koje započinje danom stupanja na snagu odluke o iznosu tarifnih stavki za prihvat i otpremu UPP-a, a završava 31. prosinca 2026.,
- ukidanje popusta na tarifne stavke za prihvat i otpremu UPP-a za dugoročni zakup kapaciteta i količinu zakupa kapaciteta terminala za UPP,
- propisivanje odredbi za slučaj kada je količina UPP-a koja se pretovaruje veća od standardne količine tereta, a kada za povećanu otpremu prirodnog plina u transportni sustav iz terminala za UPP korisnik rezervira potreban kapacitet transportnog sustava kako bi postupak pretovara bio završen u dopuštenom vremenu stajanja,
- implementaciju članka 12. Zakona o terminalu za UPP, odnosno propisivanje odredbi kojima se definiraju kriteriji i postupak određivanja naknade za sigurnost opskrbe, a u svrhu realizacije projekta terminala za UPP na otoku Krku kao glavne mjere diversifikacije putova i izvora opskrbe prirodnim plinom.

Detaljnija obrazloženja izmjena i dopuna važeće Metodologije navedena su u nastavku:

1) REGULACIJSKO RAZDOBLJE

Prijedlogom Izmjena i dopuna Metodologije se, među ostalim, definira trajanje prvog regulacijskog razdoblja za UPP djelatnost te u skladu s tim i godina redovne revizije. U prijelaznim i završnim odredbama predlaže se da prvo regulacijsko razdoblje za UPP djelatnost započinje danom stupanja na snagu odluke o iznosu tarifnih stavki za prihvat i otpremu UPP-a, a završava 31. prosinca 2026. godine. Budući da je početak regulacijskog razdoblja povezan s planiranim početkom komercijalnog rada terminala za UPP, vrlo je izvjesno da će regulacijsko razdoblje trajati šest godina, kako je predviđeno i Prijedlogom Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina.

S tim u vezi, HERA predlaže redovnu reviziju dozvoljenih prihoda za godine prvog regulacijskog razdoblja provesti u regulacijskoj godini 2026., kao predloženoj zadnjoj godini regulacijskog razdoblja.

2) TARIFNE STAVKE

Prijedlogom Izmjena i dopuna Metodologije u poglavlju izračuna tarifnih stavki, u odnosu na važeću Metodologiju, predlaže se ukidanje umanjenja iznosa tarifne stavke ovisno o planiranoj količini otpreme prirodnog plina u transportni sustav iz terminala za UPP i vremenskom razdoblju na koji pojedini korisnik ugovara korištenje terminala za UPP. Naime, namjera propisivanja umanjenja iznosa tarifnih stavki, odnosno diskonta u važećoj Metodologiji bila je dodatno potaknuti zakup kapaciteta u drugom krugu postupka ugovaranja obvezujućeg zakupa kapaciteta terminala za UPP (*Open Season postupak*), koji se provodio i okončao u 2018. godini.

3) NAKNADA ZA KORIŠTENJE TERMINALA ZA UPP

Prijedlogom Izmjena i dopuna Metodologije u poglavlju obračuna naknade za korištenje terminala za UPP, predlaže se novi članak 27.a koji se ujedno usklađuje s Prijedlogom Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina, a kojim se propisuju odredbe vezane uz slučaj kada je količina UPP-a koja se pretovaruje veća od standardne količine tereta. U tom slučaju se predlaže da korisnik terminala za UPP u dogovoru sa operatorom, a sukladno odredbama Mrežnih pravila transportnog sustava, rezervira potreban kapacitet transportnog sustava za povećanu otpremu prirodnog plina u transportni sustav iz terminala za UPP, a kako bi postupak pretovara bio završen u dopuštenom vremenu stajanja.

Nadalje, predlaže se da operator terminala za UPP najkasnije do petog dana u tekućem mjesecu, obavijesti operatora transportnog sustava o količini plina koju je za pojedinog korisnika otpremio u transportni sustav, a u svrhu obračuna naknade za korištenje transportnog sustava tom korisniku na mjesečnoj, umjesto na dnevnoj razini, i to najviše u trajanju od dva plinska dana u pojedinom mjesecu.

Naime, potencijalni korisnici terminala za UPP ukazali su na moguća ograničenja planiranog raspoloživog kapaciteta spremnika na terminalu za UPP od 140.000 m³ u odnosu na kapacitete spremnika brodova za prijevoz UPP-a, koji mogu biti i veći. Obzirom da navedeno zahtijeva povećanu otpremu prirodnog plina u transportni sustav iz terminala za UPP u određenom roku, povezana razina troškova ugovaranja kapaciteta transportnog sustava potencijalnim ugovarateljima predstavlja bitan faktor kod odluke da li zakupiti kapacitete terminala za UPP ili ne.

4) NAKNADA ZA SIGURNOST OPSKRBE

Zakonom o terminalu za UPP u članku 12., koji se odnosi na preventivne mjere za sigurnost opskrbe, propisano je da HERA može odlukom odrediti visinu i način prikupljanja naknade za sigurnost opskrbe prirodnim plinom, a u svrhu realizacije projekta terminala za UPP na otoku Krku. Iznos naknade za sigurnost opskrbe HERA utvrđuje odlukom, do 15. prosinca tekuće godine, za narednu regulacijsku godinu.

Nadalje, Zakon o terminalu za UPP propisuje da operator terminala za UPP upućuje prijedlog naknade za sigurnost opskrbe operatoru transportnog sustava do 15. studenoga tekuće godine na temelju plana poslovanja u slučaju da je, uslijed nižeg zakupa kapaciteta terminala za UPP od planiranog, očekivani prihod operatora terminala za UPP niži od planiranog dozvoljenog prihoda utvrđenog odlukom HERA-e. S tim u vezi, HERA predlaže propisivanje kriterija i postupka određivanja naknade za sigurnost opskrbe u Prijedlog Izmjena i dopuna Metodologije, uzimajući u obzir važnost poštivanja načela transparentnosti te provođenja javnog savjetovanja o istome. Navedeno također preporuča i ACER te ističe kao bitnu odrednicu u izvješću „*The internal gas market in Europe: The role of transmission tariffs*”, objavljenom u travnju 2020. godine.

U Prijedlogu Izmjena i dopuna Metodologije, novim člankom 30.a predlaže se sadržaj prijedloga

naknade za sigurnost opskrbe, koji operator terminala za UPP upućuje operatoru transportnog sustava. Također, predlaže se da iznos prihoda operatora terminala za UPP kojeg je potrebno nadoknaditi, može uključiti korekciju za manje ili više ostvareni iznos prihoda po osnovi naknade za sigurnost opskrbe u odnosu na iznos prihoda na temelju kojeg je HERA utvrdila iznos naknade za sigurnost opskrbe, za zadnju godinu za koju je utvrđena naknada. Navedeno se predlaže za slučaj da je tijekom važenja zadnje odluke HERA-e došlo do promjene iznosa bilo kojeg od elemenata na temelju kojih je određena naknada za sigurnost opskrbe. Prema Prijedlogu Izmjena i dopuna Metodologije, podatke o prikupljenim naknadama operator terminala za UPP-a dužan je dostavljati HERA-i u sklopu dostave dokumentacije i podataka o ostvarenjima za prethodnu godinu.

Konačno, zahtjev za određivanje iznosa tarifnih stavki za prihvat i otpremu UPP-a za prvo regulacijsko razdoblje prema Prijedlogu Izmjena i dopuna Metodologije operator je dužan podnijeti najkasnije do 1. rujna 2020. godine.